

Марат ЖЫЛІНСКІ, рэктар Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па адукацыі, культуры і навуцы:

— Тое, што ў гэтыя дні абмяркоўвалася на сходзе па тэме адукацыі — тэзісныя, рэпёрныя пункты. Прамова Прэзідэнта і выступленні дэлегатаў фізічна не могуць цалкам раскрыць гэтую тэму. Але адна з галоўных задач дэлегатаў — пасля сходу ў калектывах расказаць, растлумачыць незразумелыя, неўдакладненыя моманты, у тым ліку і адукацыйныя.

Мяне асабліва зацікавілі тэмы адукацыі, кадровай палітыкі, эканомікі, унутранай палітыкі. І галоўны пасыл — тое, што Беларусь захавае сваю сацыяльную арыентаванасць. Прэзідэнт яшчэ раз пацвердзіў, што мы нікуды не пойдзем з гэтага шляху. Дзяржава шмат выдаткуе ў сацыяльную сферу і будзе працягваць рабіць гэта надалей.

Што тычыцца адукацыі і падрыхтоўкі школьных падручнікаў... Гэта складаны і шматгранны працэс. Тут трэба падыходзіць ад жыцця. Прэзідэнт падкрэсліў, што не акадэмікі павінны пісаць школьныя падручнікі, а людзі, якія непасрэдна працуюць у школе. Кожны павінен займацца сваёй справай. Токар — тачыць, слесар — слясарыць, цясляр — цяслярыць. А школьны настаўнік — вучыць па падручніках, напісаных па праграме, якая падрыхтавана з улікам патрэб і інтарэсаў школьнікаў і іх настаўнікаў. Выкладчыкі ВУН таксама працуюць над праграмамі. Апошнім часам мы выдалі шэраг дапаможнікаў і па сваіх спецыяльнасцях (якіх, дарэчы, адкрылі амаль дзясяткаў новых). Насамрэч праграмы навучання пастаянна абнаўляюцца. За навучальны год у Акадэміі кіравання каля 800 з іх пераглядаюцца і актуалізуюцца.

Алена БЕРАСНЕВА, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце:

— Радуе, што галоўная мэта развіцця дзяржавы на працягу наступнай пяцігодкі — павышэнне якасці жыцця насельніцтва. Вырашэнне эканамічных праблем таксама важнае, але гэта інструмент, які дасць магчымасць дзяржаве зрабіць узровень жыцця сваіх грамадзян больш якасным. У прыярытэце — павы-

шэнне даходаў нашых людзей; зніжэнне, што вельмі істотна, ставак па крэдытах да 9–11%. Ці не самым важным з’яўляецца і тое, што праект праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця абяцае даць магчымасць кожнай сям’і пабудаваць свой дом або займець уласную кватэру.

Што да шляхоў дасягнення гэтых задач, то яны прапісаны дастаткова выразна. Па-першае, гэта гарантаваная магчымасць для кожнага — незалежна ад узросту, адукацыі, узроўню даходаў — адкрыць уласную справу. Наша краіна ўжо шмат зрабіла для паспяховага развіцця прыватнай ініцыятывы, а на працягу наступнай пяцігодкі зробіць яшчэ больш. Па-другое, у праекце Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця на наступную пяцігодку пастаўлена задача знізіць інфляцыю да 5-працэнтнага ўзроўню. У выніку гэта гарантуе спыненне цэн, зробіць даступнымі крэдыты. Па-трэцяе, стане больш эфектыўнай інвестыцыйная палітыка. Так, ключавым паказчыкам эфектыўнасці работы міністраў і губернатараў стане менавіта аб’ём прыцягнутых інвестыцый.

Алег РУМО, кіраўнік Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра трансплантацый органаў і тканак, галоўны пазаштатны трансплантолаг Міністэрства аховы здароўя:

— Сход — чарговая досыць эмацыянальная падзея, якая нам, беларусам, дазваляе сябе адчуць тымі самымі беларусамі, якія павінны перш за ўсё дбаць аб сваіх сем’ях, краіне і тым, што з намі будзе далей. З майго пункту гледжання, з таго, што прагучала ў прамовах Прэзідэнта і дэлегатаў, самае актуальнае: трэба абавязкова рабіць стаўку на моладзь, паскоранымі тэмпамі развіваць высокатэхналагічную сферу. І пэўны скачок мы зрабілі, наблізіўшыся да клуба эліты — 50-ці самых развітых краін свету. Каб гэта захаваць, трэба бегчы ў два разы хутчэй, чым мы беглі дагэтуль. Такі лейтматыў большасці меркаванняў, якія прагучалі. І гэта цалкам супадае з майм поглядам. Я перакананы, што тыя напрацоўкі, якія пакуль знаходзяцца на ўзроўні ідэй, выкрышталізуюцца ў канкрэтныя планы і стануць настаўленнем да будучых дзеянняў.

Аляксандр МАШЭНСКІ, генеральны дырэктар «Санта-Брэмар»:

— Калі чалавек вядзе бізнес, ён перш за ўсё імкнецца да пастаяннага

паляпшэння. Калі казаць пра «Санта-Брэмар», для нас найбліжэйшая пяцігодка — гэта інвестыцыі не столькі ў металаабсталяванне, колькі ў развіццё патэнцыялу нашых супрацоўнікаў, новыя рынкі збыту, інавацыйныя падыходы да вядзення вытворчасці, што сугучна з выступленнямі на сходзе.

Міхаіл ВІРКОЎСКІ, старшыня Парэцкага сельскага Савета Пінскага раёна:

— З асаблівай увагай слухаў раздзел даклада, прысвечаны рэгіянальнаму развіццю. Цалкам згодзен з прыведзенай прыказкай, што не сена ідзе да каровы, а карова да сена. Калі гарадскія прадпрыемствы ў выніку аптымізацыі скарачаюць колькасць занятых, то працоўныя месцы трэба ствараць у глыбініцы.

Мы жывём у той частцы Палесся, якой асабліва ўпрыгожосць надае Ясельда. У нас маляўнічая прырода, хапае зямлі, ёсць усе ўмовы для жыцця. А вось прыватная ініцыятыва развіваецца пакуль марудна. Не так даўно адзін малады жыхар вёскі набыў будынак былой кацельні, адкрыў там станцыю тэхнічнага абслугоўвання аўтамабіляў. Другі арандуе кавалак зямлі і распачаў вырошчванне малін. Але гэта спроба бізнесу адзіночак. А трэба, каб людзі разварочваліся, развівалі сваю справу, наймалі іншых работнікаў, такім чынам вырашаліся б пытанні занятасці, падаткаў у бюджэт, сацыяльныя праблемы. Для гэтага, на маю думку, трэба вызначыць больш дзейсныя меры падтрымкі — асабліва сельскага прадпрымальніцтва. Пачынаючы сваю, хай самую маленькую справу, чалавек павінен адчуваць сябе больш упэўнена.

Віктар ГЛУШЫН, першы сакратар Кастрычніцкага раённага камітэта БРСМ горада Віцебска:

— Пачуў шмат цікавых, слушных, сугучных з майм поглядам меркаванняў. Нашу арганізацыю хвалюе перш за ўсё маладзёжная палітыка. Мы цалкам згодныя, што моладзь з’яўляецца адным з асноўных кірункаў развіцця і работы на бліжэйшую пяцігодку. Гэта будучае нашай краіны, якую сёння хвалюе працаўладкаванне, жыллё, сацыяльнае забеспячэнне і, вядома, магчымасць самарэалізавацца ў прафесіі, творчасці, культурнай сферы.

На сходзе асобнай тэмай гучала сітуацыя, якая склалася ў адукацыі. Згодны з думкай, што трэба больш пільна сачыць за тым, як напісаныя

падручнікі. Да адукацыі варта падыходзіць больш акуратна, ашчадна, уважліва. Бо менавіта ў школьным узросце закладаецца тая база, на якой пасля фарміруецца грамадзянін. Для моладзі важна і тое, як надалей будзе адбывацца паступленне ў ВУН. Усе гэтыя пытанні нас надзвычай хвалююць і мы спадзяёмся, што ў хуткім часе Міністэрства адукацыі кампетэнтна вырашыць іх.

Мікалай УЛАХОВІЧ, старшыня Беларускай патрыятычнай партыі, вярхоўны атаман беларускага казацтва, кандыдат у Прэзідэнты - 2015:

— Самы блізкі дыялог Прэзідэнта з народам — гэта Усебеларускі народны сход. Па шчырасці, хачу пачуць ад дэлегатаў іх ацэнку работы за апошні час, прапановы на будучыню, бо тут сабраліся прадстаўнікі розных слабаў насельніцтва, прафесій і спецыяльнасцяў. Мяркую, што кіраўнік дзяржавы выкажа сёння і новыя тэзісы. Спадзяюся, што ў бліжэйшы час актывізуецца партыйнае будаўніцтва ў плане развіцця палітычных партый у Беларусі. Я прадстаўляю патрыятычную партыю, якая, па вялікім рахунку, ахоплівае амаль усіх, бо мы не дзелім людзей па канфесійнай прыкмеце, гendarнай, па ўзроўні дадатку. Галоўнае — каб член нашай партыі быў патрыётам Беларусі.

Мікалай КАЗЕКА, галоўны трэнер зборнай Беларусі па фрыстайле:

— Мяне ў выступленні Прэзідэнта больш за ўсё зацікавіў пасыл, што не павінна быць ураўнілаўкі. У тым ліку ў апаце работы тых людзей, якія выдатна працуюць, асабліва гэта тычыцца менеджараў, кіраўнікоў высокага ўзроўню. Яны сапраўды павінны адрознівацца і па станові-

шчы ў грамадстве, і па зарплате, і па матэрыяльным стане. Увогуле, добры ў прафесійным плане супрацоўнік павінен атрымліваць дастойную зарплату. Тады ў нас і якасць прадукцыі, і якасць жыцця павысяцца.

Ірэна БУЙКА, пенсіянерка, Баранавіцкі раён:

— Уважліва праслухала выступленне нашага Прэзідэнта на V Усебеларускім народным сходзе, асабліва наконт удасканалення пенсійнай сістэмы. Згодна з тым, што павышэнне пенсійнага ўзросту дае магчымасць не дапусціць зніжэння памеру пенсій і рэгулярнасці іх выплаты.

Сапраўды, нас, старых, з кожным годам становіцца больш, а людзей працаздольнага ўзросту ўсё меней. Дзе ж браць грошы, каб своєчасова забяспечыць пенсійныя выплаты? Разам з тым чалавек павінен думаць, як забяспечыць для сябе нябеднае жыццё ў пажылым узросце. Як адзін з варыянтаў — не толькі абавязковыя адлікі ў пенсійны фонд, але і накап-ляльнасць.

Мне 66, працоўны стаж 40 гадоў, была ў калгасе даяркай, затым апераатарам на малаказаводзе. У мяне пенсія 2800 тысяч рублёў. Па вясковых мерках нядрэнная.

Годная старасць — гэта яшчэ і вынік таго, як мы выхавалі сваіх дзяцей. Мае сын і дачка жывуць і працуюць у горадзе. Пры першай магчымасці імкнуцца прыехаць, дапамагаюць прыбраць у хаце, на падворку, скасіць траву, падрамантаваць агароджу. Яны прывозяць мне і дарагія лекі. Да пенсіі ім яшчэ далёка. Спадзяюся, яна ў іх будзе забяспечаная.

Надзея ЮШКЕВІЧ, Вераніка ПУСТАВІТ, Святлана ЯСКЕВІЧ, Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

■ Пра гэта сказана ў Праграме пяцігодкі

ПАД ЗНАКАМ ЭЛЕКТРОННЫХ РАХУНКАЎ-ФАКТУР

У Праграме сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2016—2020 гады гаворыцца, што роля дзяржавы будзе заключацца ў стварэнні спрыяльных умоў для ініцыятывы і вядзення бізнесу як у дзяржаўным, так і ў прыватным сектары. Любы ініцыятыўны чалавек незалежна ад узроўню адукацыі або наяўнасці спецыяльных эканамічных ведаў зможа пачаць сваю справу ці знайсці працу, якая яму даспадобы. Дзяржава забяспечыць абарону і недатыкальнасць правоў прыватнай уласнасці, здыме абмежавальныя бар’еры, лібералізуе кантрольную дзейнасць.

Актуальныя пытанні на гэтую тэму былі разгледжаны на пасяджэнні рабочай групы аб дзейнасці індывідуальных прадпрымальнікаў пры грамадска-кансультацыйным савеце па развіцці прадпрымальніцтва пры Міністэрстве эканомікі.

Кажучы аб электронных рахунках-фактурах, прадстаўнікі Міністэрства па падатках і зборах паведамляюць, што абавязак фарміравання гэтага электроннага документа з 1 ліпеня ўзнікае для ўсіх суб’ектаў гаспадарання, якія з’яўляюцца плацельшчыкамі падатку на

дабаўленую вартасць (ПДВ), у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, калі яны выплачваюць ПДВ пры рэалізацыі. Пры гэтым, тыя "іпэшнікі", якія імпартаюць тавары ў нашу краіну, выплачваюць адзіны падатак і "ўвазны" ПДВ, але не з’яўляюцца плацельшчыкамі ПДВ па рэалізацыі, то яны і не павінны фарміраваць электронны рахунак-фактуру пры ўвозе тавару.

Інстытут падатковых кансультантаў

Кіраўнік спецыяльнага праекта ПРААН Таісія Еліцкі расказала аб перспектывах развіцця ў Беларусі інстытута падатковых кансультантаў. Як паказвае сусветная практыка, звычайна паслугі падатковага кансультанта вар’іруюцца ад растлумачэння падатковага заканадаўства да прадстаўлення інтарэсаў кампаніі або індывідуальнага прадпрымальніка ў падатковых, судовых і праваахоўных органах. У гэтым аспекце ёсць важны момант, калі за памылкі, якія былі дапушчаны ў ходзе выканання гэтых функцый, адказвае кансультант, а не падаткаплацельшчык. Для падрыхтоўкі такіх спецыялістаў плануюцца стварыць самарэгулявальную арганізацыю — Палату

падатковых кансультантаў, якая атрымае выключнае права надзяляць статусам падатковага кансультанта (па выніках экзамену) і па-заўляць гэтага статусу (напрыклад, у выпадку парушэння этыкі).

На гэты момант у рамках праекта ПРААН, нацыянальным выканаўцам якога выступае Міністэрства па падатках і зборах, падрыхтаваны праект Указа Прэзідэнта Беларусі "Аб падатковым кансультаванні ў Рэспубліцы Беларусь". Удзельнікамі рабочай групы было адзначана, што на працягу працяглага часу гэты праект быў размяшчаны на сайце МПЗ для публічных кансультацый.

Інстытут падатковых кансультантаў закліканы палепшыць умовы вядзення бізнесу і прысці на дапамогу прадпрымальнікам. У выпадку прыняцця Указа пачнецца пераходны перыяд працягласцю ў 5 гадоў, падчас якога для аўтсорсінгавых кампаній захавецца магчымасць аказваць кансультацыйныя паслугі ў сферы падатковага заканадаўства і пры гэтым не мець у сваім штаце сертыфікаванага падатковага кансультанта. Праз пяць гадоў у кампаніі, якая аказвае такія паслугі, як мінімум адзін падобны кансультант у штаце будзе неабходны.

Выкарыстанне паслуг падатковых кансультантаў, натуральна, будзе добраахвотным як

падчас, так і пасля гэтага пераходнага перыяду. Разам з тым захавецца магчымасць суб’ектам гаспадарання напрамую ўзаемадзейнічаць з падатковай інспекцыяй, без паслуг падатковых кансультантаў.

Шэсць месяцаў без прававерак

Першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Валянцін Татарыцкі прайнфармаваў рабочую групу аб тым, што праект нарматывага прававога акта, які ўносіць змяненні ў КоАП у частцы змяншэння адміністрацыйнай адказнасці за невыкананне тэхрэгламентаў, на гэты момант рыхтуецца да другога чытання ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. Да моманту ўнясення змяненняў у КоАП дзейнічаюць існуючыя памеры штрафных санкцый.

Валянцін Татарыцкі нагадаў, што на працягу першага паўгоддзя планавых прававерак па пытаннях выканання тэхрэгламенту не вялося. У той жа час у выніку маніторынгаў Дзяржстандарт сфармаваў статыстыку па назвах прадукцыі, якая выклікае найбольшыя асцярогі, адносна яе якасці.

Сяргей КУРКАЧ.

kurkach@zviazda.by